

Oierii bistriteni mai un cuvânt de spus

Descriere imagine:

Rasa Turcana, varietatea alba, tipul Bala de Satu Mate

În fiecare saptamâna, crescatorii de oi din Bistrita se întâlnesc pentru a mai afla noutatile, pentru a-si mai spune unii altora supararile si pentru a împartasi laolalta bucuria unui fapt împlinit. La sfârșitul lunii februarie, oierii bistriteni ne-au invitat la întâlnirea lor saptamânala, ocazie cu care, timp de trei ore, am discutat pe seama problemelor care au venit ca un tavalug peste ei odata cu aderarea tarii noastre la Uniunea Europeana.

Fara a epuiza, în aceasta editie a revistei, subiectele abordate si concluziile pe care le-am formulat dupa vizita la Bistrita, va voi prezenta câtiva crescatori de oi pasionati din zona si, pe scurt, tipul de oaie pe care acesti oameni îl exploateaza si de care sunt tare mândri.

Referitor la pasurile acestor crescatori, parca nimic nu îi doare mai mult lipsa unei subventionari reale, regulile stricte, de multe ori absurde, impuse de institutiile statului, inexistentă unei pietei sigure de desfacere pentru carne, lapte si lâna. Dar de admirat este ca, în ciuda piedicilor de care se lovesc în activitatea lor zilnica, oierii bistriteni au înțeles ca asocierea si reprezentarea lor comuna le poate aduce raspunsuri si solutii la multe dintre problemele pe care le au.

Astfel, în anul 2000, ei au pus bazele Asociatia Crescatorilor de Ovine si Caprine din judetul Bistrita-Nasaud. Anul trecut, în 10 mai, asociatia s-a afiliat la Federatia "Romovis 10 Mai 2006", singura federatie a crescatorilor din România legal constituita, structura care cuprinde 18 asociatii din diferite judete ale tarii. Cu data si mai recenta, bistritenii au fost invitati sa adere la structurile nou-înfiintatei Federatii Nationale a Producatorilor Agricoli din România.

"Oamenii sunt suparati si de multe ori neîncrezatori în formele asociative. Cu toate acestea, existam da

torita contributiei lor la tot ceea ce facem, statul nu ne ajuta cu nimic. Noi, crescatorii de oi, nu avem sarbatori sau zile libere. Nu ducem oile în spate, dar gândurile ne framânta si în somn. E dureros sa vezi ca este cerere pe piata, de miel, de lapte, de produse din lapte si ca noi nu avem acces la aceasta piata.

Suntem de acord ca trebuie sa ne modernizam, dar sa fim anuntati din timp asupra tuturor masurilor care se iau, nu când deja este prea târziu sa mai facem ceva", spune Ioan Câmpian, presedintele Asociatiei oierilor bistriteni, sintetizând o buna parte dintre necazurile oamenilor pe care îi reprezinta.

Pâna la urma lucrurile o vor lua pe un fagas normal si problemele își vor gasi rezolvarea. Desigur, e nevoie de timp, rabdare si înca multe sacrificii. O buna parte dintre crescatorii pe care i-am cunoscut la Bistrita sunt dispusi sa riste si sa mai spere.

Cum s-a nascut "Bala de Bistrita"

În mozaicul de motivatii, traditii si stiluri de crestere a oilor în judetul Bistrita-Nasaud, începând cu anul 1985 au fost cumparate si aduse în judet primele 200 de mioare de rasa Turcana, varietatea alba, tipul Bala de Sutu Mate, care si-au demonstrat imediat superioritatea în privinta performantelor de productie.

Dupa doi ani au mai fost aduse în judet o suta de oi. Imediat a aparut interesul achizitionarii de astfel de berbeci pentru depozitele de stat. Si tot asa, crescatorii de oi din Bistrita au prins drag de aceasta oaie, pe care au început sa o perfectioneze, sa o adapteze la conditiile locale si sa îmbunatateasca numeric si calitativ, prin programe de selectie, efectivul initial. Asa s-a nascut oaia "Bala de Bistrita". În prezent, în cadrul asociatiei, sunt în control 12 mii de capete din acest tip de oaie.

Conform rezultatelor controlului oficial realizat de specialisti din cadrul U.A.R.Z. Bistrita, la solicitarea Asociatiei Crescatorilor de Ovine, fecunditatea acestui tip de oaie variaza între 97 si 99%, iar prolificitatea între 106 si 108%. Greutatea corporala medie este de 3-4,2 kg la fatare, iar la vârsta adulta are valori diferite, de 60-70 kg la femele si 90-100 kg la masculi.

Productia medie de lâna este de 3,3-4,2 kg la oi si 6,5-7,5 kg la berbeci, cu un randament de spalare de peste 70%. Productia de lapte este de 130-140 litri în conditii medii de furajare si de peste 140 litri, chiar si pâna la 250 litri, în conditii îmbunatatite de hranire, având în vedere o perioada de lactatie de 7-8 luni. În zonele de munte, oile de rasa Turcana realizeaza cea mai buna productie de lapte dintre toate rasele autohtone de oi, si cu atât mai mult varietatile ameliorate din punct de vedere morfoproductiv.

Ioan Cîrcu

din Bistrita este crescator de oi de la 15 ani. A început cu 20 de capete si a ajuns, în prezent, la peste doua sute. Nu se prea plânge de nimic, desi greutati are multe. Ba ca nu gaseste ciobani de încredere, ba ca vecinii nu îi dau pace. La oi îl ajuta sotia si cei doi feciori. Nu a luat niciodata vreo subventie. Oile le tine pâna la sfârșitul lui martie în gospodarie, dupa care le deplaseaza cam un kilometru la deal, unde își are locurile de pasunat.

Ioan Cîrcu spune ca Bala de Bistrita este o rasa buna si de carne si de lapte, se adapteaza usor zonei si e usor de întretinut.

Cu lacrimi în ochi, la propriu, crescatorul nostru a spus ca nu va renunta la oi orice greutate ar întâmpina. Are încredere în viitorul oieritului în România. Cu puțin sprijin din partea statului...

Ioan Lucesc

din Budus, decanul de vârstă al oierilor bistriteni, are acum în gospodărie 170 de oi mame, 20ăpete tineret din 2006, plus miei din acest an. Spune ca ar vinde oile, ca vârstă nu îi mai permite sa se ocupe de ele. Dar când e sa facă târgul, se codeste parca și nu îi mai vine așa ușor sa renunte.

Cu Bala la târgul de oi

De trei ani încoace, la sfârșit de octombrie, Asociația Crescătorilor de Ovine și Caprine din județul Bistrița-Năsăud, în colaborare cu Oficiul de Consultanță Agricolă, organizează la Viisoara, lângă Bistrița, expoziția-târg de oi "Bala de Bistrița". Evenimentul are o dublă însemnătate, respectiv de prezentare a celor mai valoroase exemplare aparținătoare tipului promovat, dar și de târg, în cazul în care se dorește efectuarea tranzacțiilor cu aceste oi.

Sute de animale defilează la această manifestare dedicată exclusiv crescătorilor împătimiti, care au înțeles ca păstrarea tradiției se împacă foarte bine cu aplicarea unor tehnologii moderne de exploatare, care să le aducă profit și ușurință în muncă. La ediția din această toamnă vom participa și noi, pentru că se anunță o organizare de excepție și vom avea ocazia să vedem cum s-au adaptat ciobanii bistriteni la rigorile primului an de "europenizare".

Articol publicat în revista Ferma nr. 2(46)/2007

Nicoleta Dragomir